

INAMI-RIZIV

De impact van de vergrijzing op de ziekteverzekering

Pedro Facon

Administrateur-generaal RIZIV

Financieel Forum
27/01/2026

INAMI-RIZIV

De overheid, de sociale zekerheid en de ziekte- en invaliditeitsverzekering vanuit een budgettair perspectief

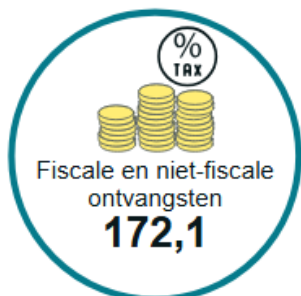
De sociale zekerheid binnen de gezamenlijke overheid

Cijfers in miljard euro | Goedgekeurde 6/2025

Ontvangsten

Waar komt het geld vandaan?

263,2

263,2

288,8

Jaarlijks tekort *
25,5

Extra middelen
te financieren
25,5

Bruto schuld
536,1
prognose tot eind 0,1

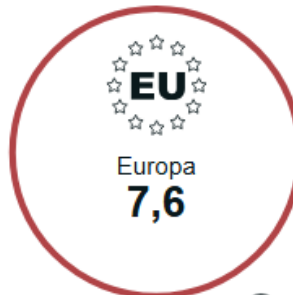

Uitgaven

Waar gaat het geld naartoe?

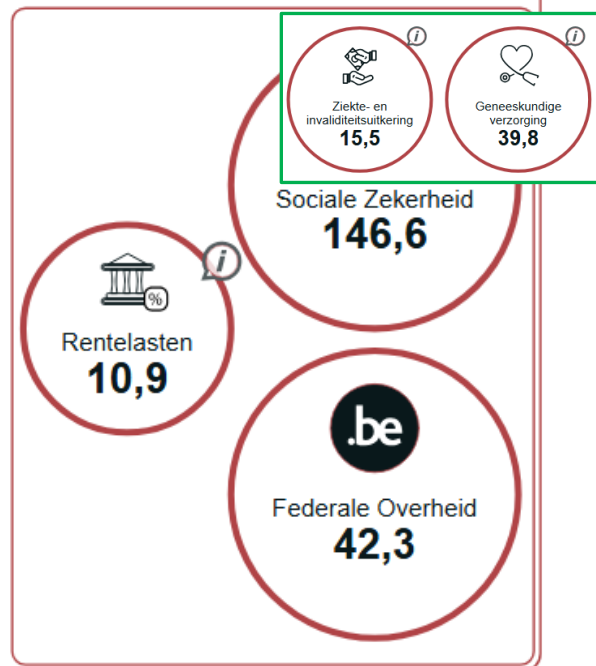
288,8

Overdrachten naar
andere overheidsniveaus

Anderen 1,3

Eigen uitgaven van de Federale
Overheid en de Sociale Zekerheid

* inclusief niet-toegewezen maatregelen 0,1

Budgettair kader van de ziekteverzekering: toen

- Groeिनorm voorbijе legislatuur van 2,5%, behalve 2024 (2%), maar ook onderbenuttingen, net zoals tijdens vorige legislaturen
- 2019-2023: gemiddelde jaarlijkse stijging van de uitgaven met 6,9%
 - Gecorrigeerd voor ontvangsten uit overeenkomsten geneesmiddelen: 6,28% - versnelt nog in 2024
- Nominale nettogroei gecumuleerd van **9,16** miljard in de periode 2019-2024
 - 40% groeिनorm = **3,875** miljard
 - 60% indexering = **5,285** miljard

In 000 EUR	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gezondheidsindex	227.292	307.559	166.608	138.708	1.475.727	1.205.303
Spilindex	97.811	90.620	49.169	324.118	846.913	355.286
Totaal	325.103	398.179	215.777	462.826	2.322.640	1.560.589
Totaal gecumuleerd	325.103	723.282	939.059	1.401.885	3.724.525	5.285.114

17

Bron: RIZIV

Budgettair kader voor de ziekteverzekering: nu

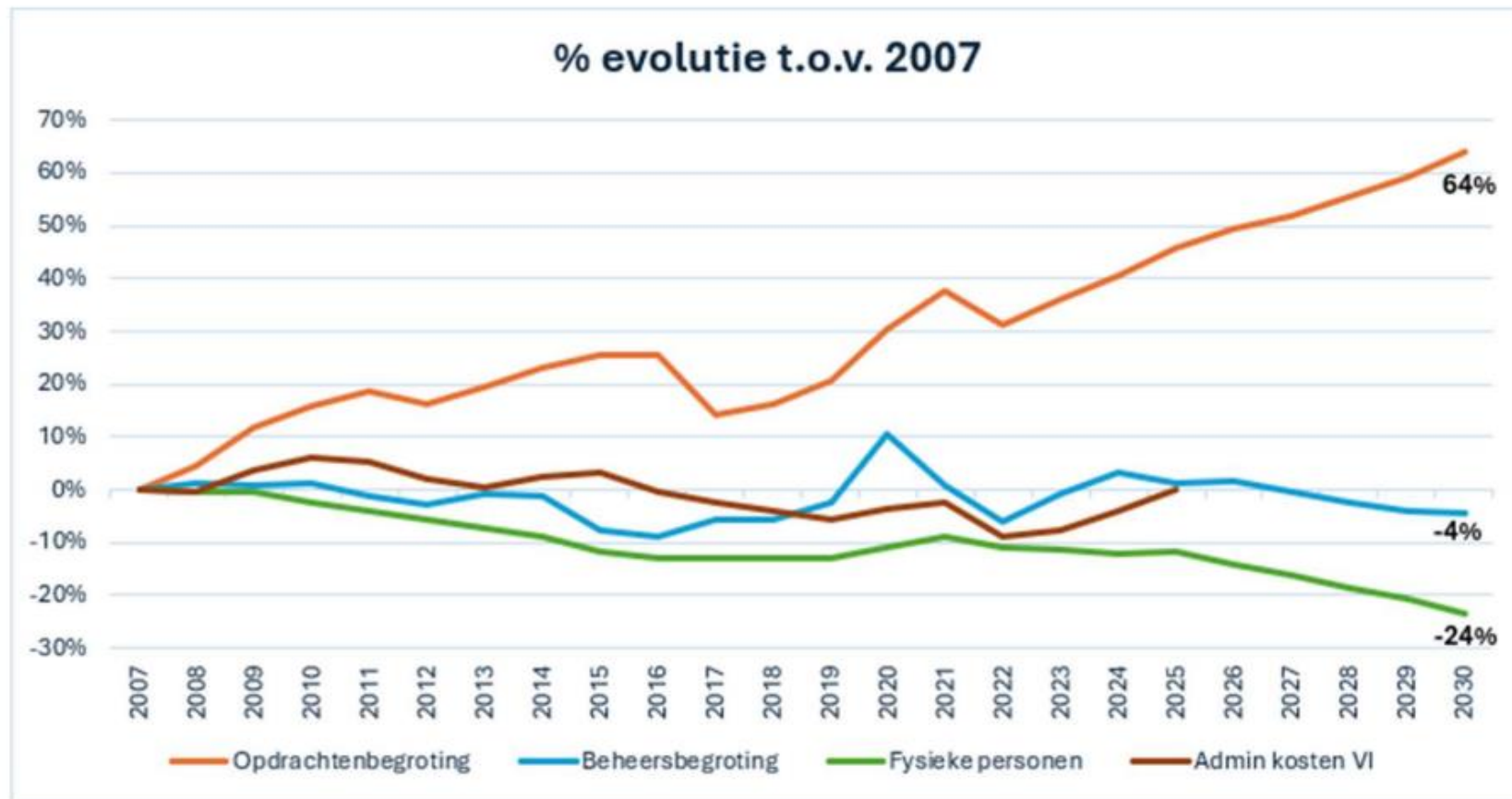
- Vóór begrotingsconclaf november 2025

Bron: Federale regering

	2025	2026	2027	2028	2029
Norme bruto (%)	2,50%	2,00%	2,00%	2,60%	3,00%
Groei norm (€)	€ 899.562	€ 756.039	€ 784.118	€ 1.052.928	€ 1.263.383
Objectif budgétaire - En prix courant	39.752.155	41.275.720	42.686.660	44.421.785	46.356.568
Besparing buiten norm		-125.000	-125.000	-200.000	-350.000
Groei door norm (bovenop index) - besparing buiten norm	899.562	631.039	659.118	852.928	913.383
Cummul legislatuur	899.562	1.799.124	2.430.163	3.089.281	3.942.209
Reële groei (inclusief besparingslijn)	2,50%	1,67%	1,68%	2,11%	2,17%
Vershil t.ov. 2,5,% door verlaagde norm	0	192.185	398.004	372.432	173.356
Vershil t.ov. 2,5,% door verlaagde norm - extra besparing		317.185	523.004	572.432	523.356

- Beslissingen begrotingsconclaf
 - Groei norm 2028 en 2029 teruggebracht tot 2,5%
 - 40 mio in 2028 / -153 mio in 2029
 - Waarvan 0,5% gereserveerd voor financiering van sociaal akkoord
loonsectoren federale gezondheidszorg + prioritaire
gezondheidszorgdoelstellingen
 - 125 mio euro verhoging remgelden vanaf 1 juli 2026
 - Waarbij opbrengst (door verminderde tussenkomst verzekering) gebruikt
wordt voor sociaal akkoord (100 mio) + prioritaire initiatieven +
capaciteitsversterking

Evolutie van beheerskosten RIZIV versus uitgaven voor de opdrachten (vóór begrotingsconclaf november 2025)

Bron: RIZIV

INAMI-RIZIV

Budgettaire vooruitzichten voor de ziekteverzekering

- Technische ramingen op basis van extrapolaties van de boekhoudkundige documenten
 - In het kader van begrotingscontrole
 - In het kader van begrotingsopmaak
- Meerjarenramingen in het kader van de begrotingsopmaak
- Ramingen op basis van 10 jaar oude versterkte samenwerking RIZIV-Planbureau: PROMES
 - Good practice volgens OECD Senior Health and Budget Officials Working Group
- Sommige specifieke ramingen, samen met de sector, bv. farmaceutische uitgaven

Microsimulatiemodel

Data EPS - permanente steekproef

- > 300.000 leden ziekenfondsen
- terugbetaalde zorgverstrekingen en geneesmiddelen + set individuele kenmerken
- Input Promes: longitudinale data, vanaf 2010

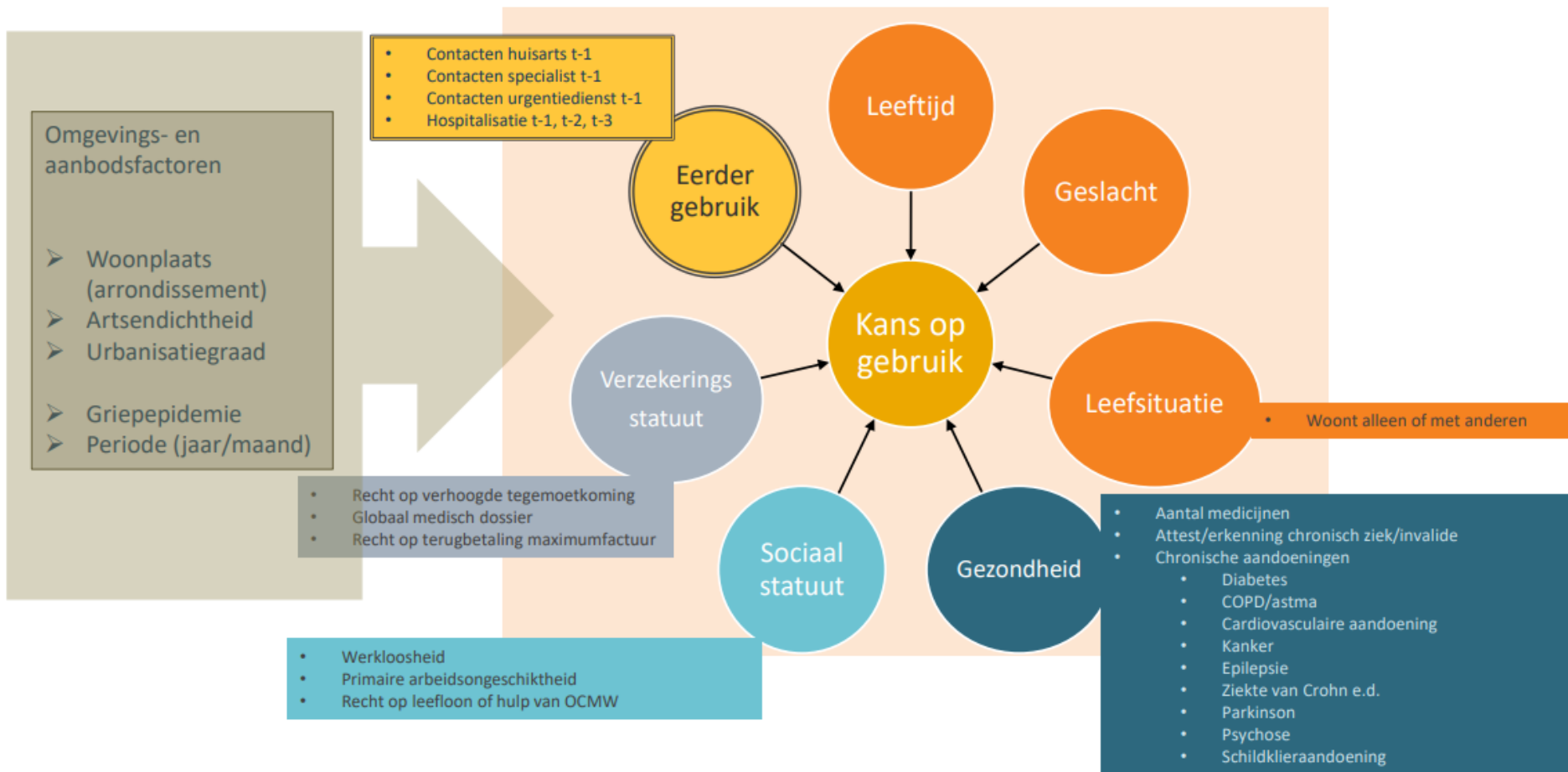
- Wat is de kans dat iemand met kenmerken x, y, z zorg van type a, b, c gebruikt?
- Gedragsmodellen zorggebruik

- Omvang populatie met kenmerken x, y, z in toekomst?
- Dynamisch microsimulatiemodel

Gedragmodellen zorggebruik

De ZIV-uitgaven geneeskundige verzorging 2026-2031

Projectieresultaten van het model PROMES 2.19

Januari 2026

Joanna Geerts, jg@plan.be
Karen Geurts, kg@plan.be

- **Basisscenario**

Het basisscenario van PROMES raamt de nominale toename van de totale ZIV-uitgaven tussen 2026 en 2031, exclusief de compensaties voor de ontvangsten art. 111/81, op 9,8 miljard euro of gemiddeld 4,6% per jaar. De geraamde reële groei exclusief de compensaties bedraagt gemiddeld 2,7% per jaar.

- **Vergrijzing is slechts één component binnen de uitgavenstijging**

Een simulatie van het effect van de vergrijzing toont dat 20% van de toename in de reële ZIV-uitgaven toe te schrijven is aan de veroudering van de bevolking.

- **Andere componenten: algemene uitgangspunten**

- Innovatie: +/- 40%
- Lonen en prijzen: +/- 20% (Baumol-effect)
- Toename zorggebruik: 10-20%
- Epidemiologie en levensstijl: 5-10%

Tabel 4 Reële groei van de ZIV-uitgaven 2027-2031 volgens het basisscenario van PROMES
Procentuele groeivoet

Uitgavengroep	2027	2028	2029	2030	2031	Gemiddelde groeivoet 2027-2031
Honoraria van artsen - totaal	0,7	2,3	1,8	1,5	1,8	1,6
a) Klinische biologie	-0,5	1,2	0,6	0,3	0,6	0,4
b) Medische beeldvorming	-0,2	1,3	0,8	0,5	0,8	0,6
c) Raadplegingen en bezoeken	1,5	3,1	2,6	2,4	2,8	2,5
d) Speciale verstrekkingen + e) Heelkunde	0,4	1,9	1,4	1,1	1,4	1,2
f) Gynaecologie + g) Toezicht + overige	1,9	3,6	3,1	2,8	3,2	2,9
Honoraria van tandheekkundigen	1,1	2,4	1,9	1,8	1,9	1,8
Farmaceutische verstrekkingen - bruto	5,1	6,0	5,9	5,4	6,1	5,7
<i>Compensatie ontvangsten art. 111/81</i>	<i>10,0</i>	<i>11,0</i>	<i>10,2</i>	<i>9,3</i>	<i>9,7</i>	<i>10,1</i>
<i>Farmaceutische verstrekkingen - netto</i>	<i>3,8</i>	<i>4,6</i>	<i>4,6</i>	<i>4,2</i>	<i>4,9</i>	<i>4,4</i>
Honoraria verpleegkundigen	3,3	5,1	3,9	3,5	4,0	4,0
Verzorging door kinesitherapeuten	1,1	5,8	5,1	4,8	5,1	4,4
Hospitalisaties *	2,0	2,9	2,6	2,7	2,4	2,5
Laagvariabele zorg	0,6	2,2	1,7	1,4	1,8	1,5
Medische huizen	7,3	8,3	8,3	8,6	8,4	8,2
Overige uitgaven	0,6	2,1	1,5	1,8	2,1	1,6
Totaal inclusief Compensatie ontvangsten art. 111/81	2,2	3,6	3,2	3,1	3,4	3,1
Totaal exclusief Compensatie ontvangsten art. 111/81	1,8	3,2	2,8	2,7	2,9	2,7

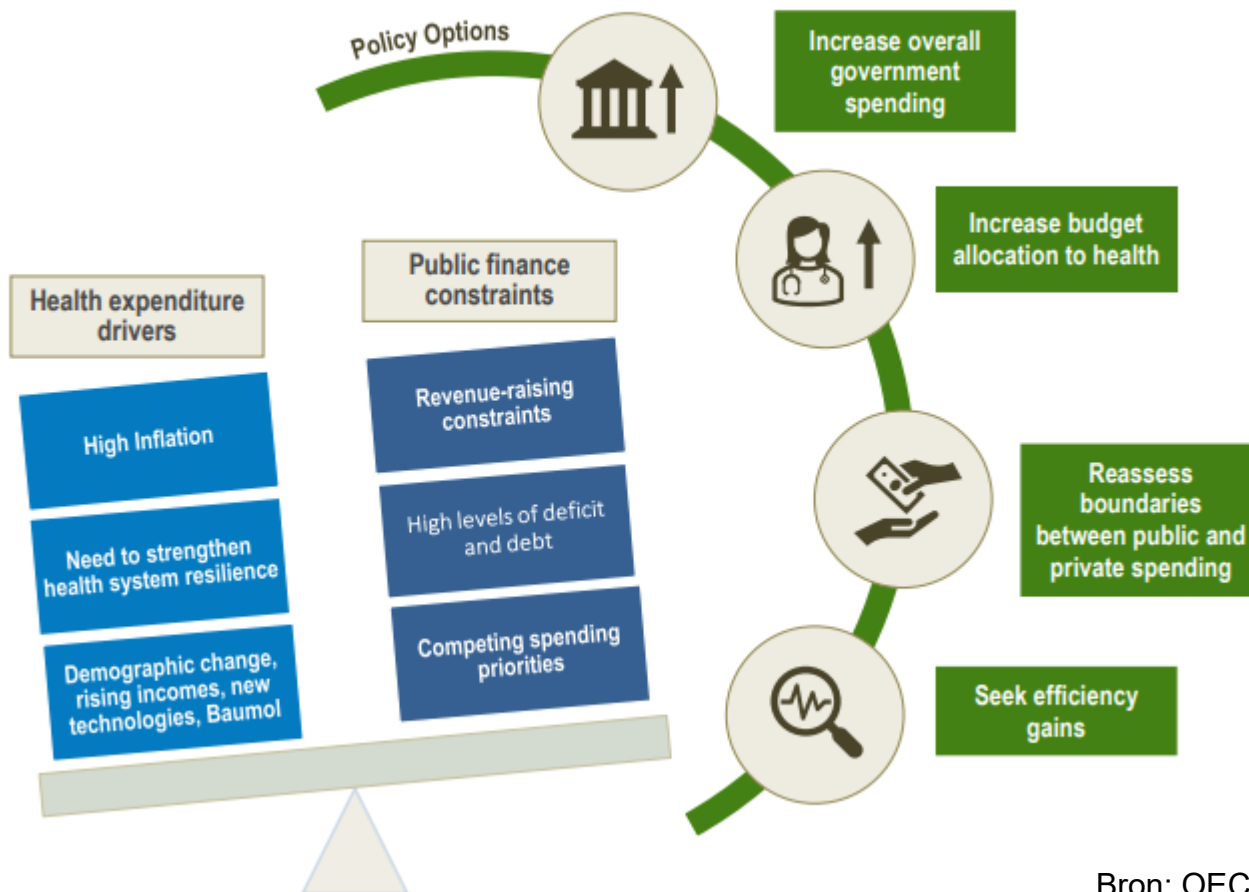
* verpleegdagprijs, forfaitaire dagprijs algemene ziekenhuizen, vervoer

Budgettaire implicaties

Tabel 1. Projectie nominale ZIV-uitgaven 2026-2030: PROMES 2.19²

Bedragen in 000 000 EUR	Budget 2026	2027	2028	2029	2030
Honoraria van artsen - totaal	12.079	12.440	12.956	13.414	13.854
a) Klinische biologie	1.634	1.664	1.715	1.755	1.790
b) Medische beeldvorming	1.799	1.836	1.894	1.942	1.985
c) Raadplegingen en bezoeken	3.728	3.871	4.063	4.242	4.421
d) Speciale verstrekkingen + e) Heelkunde	3.635	3.732	3.874	3.997	4.111
f) Gynaecologie + g) Toezicht + overige	1.283	1.337	1.410	1.479	1.546
Honoraria van tandheelkundigen	1.721	1.780	1.856	1.924	1.992
Farmaceutische verstrekkingen - bruto	9.189	9.881	10.664	11.488	12.319
Compensatie ontvangsten art. 111/B1	1.920	2.161	2.444	2.740	3.047
Farmaceutische verstrekkingen - netto	7.269	7.720	8.220	8.748	9.271
Honoraria verpleegkundigen	2.342	2.475	2.649	2.800	2.948
Verzorging door kinesitherapeuten	1.424	1.472	1.585	1.696	1.808
Hospitalisaties	8.813	9.200	9.640	10.063	10.510
Laagvariabele zorg	482	496	516	534	551
Medische huizen	421	462	510	562	620
Overige uitgaven	4.515	4.650	4.835	4.996	5.174
Totaal inclusief ontvangsten art 111/B1	40.987	42.858	45.211	47.477	49.777
Compensatie ontvangsten art. 111/B1	-1.920	-2.161	-2.444	-2.740	-3.047
Totaal exclusief ontvangsten art 111/B1	39.067	40.697	42.767	44.737	46.730
Doelmatigheid			-247	-684	-684
Sociaal akkoord & gezondheidsprioriteiten			207	427	427
Remgeldmaatregelen (deel sociaal akkoord)			-100	-100	
Totaal exclusief ontvangsten art 111/B1 en inclusief maatregelen meerjarenakkoord	39.067	40.697	42.627	44.380	46.473
Norm berekening	41.297	42.774	44.734	46.783	
Niet te besteden bedrag	-310	-336	-361	-386	
Doelmatigheid			-247	-684	
Sociaal akkoord & gezondheidsprioriteiten			207	427	
Remgeldmaatregelen (deel sociaal akkoord)			-100	-100	
Compensatie ontvangsten art. 111/B1	-1.920	-2.039	-2.158	-2.277	
Netto geautoriseerde uitgaven	39.067	40.399	42.075	43.763	
Vereiste inspanning (excl. bedrag doelmatigheid)	0	-298	-552	-617	
Jaarlijkse inspanning	0	-298	-254	-65	

Figure 1.1. The challenge of raising sufficient funds for health within public finance constraints

Bron: OECD

Het beste systeem ter wereld?

- “Het beste gezondheidszorgsysteem ter wereld?": 4 interessante regelmatig geactualiseerde referentiewerken – RIZIV neemt hierin actieve rol.

Health at a Glance 2025

Health Consumer Powerhouse

Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg
Centre Fédéral d'Expertise des Soins de Santé
Belgian Health Care Knowledge Centre

KCE REPORT 376C

PERFORMANCE OF THE BELGIAN HEALTH SYSTEM: REPORT 2024

Kernboodschap. België presteert onvoldoende in preventieve zorg in verhouding tot curatieve zorg en de kloof groeit nog

- “Preventive mortality” (public health) vs. “Treatable mortality” (access, timeliness and quality of care)

(ID) Indicator		Belgium	Year	Flanders	Wallonia	Brussels	Source	EU-14	EU-27
QE-8a	Treatable mortality, men (per 100 000 population, age-adjusted)	+	65.8	2020	51.9	89.1	88.3	Statbel cause of deaths database	
			66.3	2020			Eurostat	77.3	109.0
QE-8b	Treatable mortality, women (per 100 000 population, age-adjusted)	+	59.4	2020	55.2	78.1	71.8	Statbel cause of deaths database	
			59.5	2020			Eurostat	60.5	76.3

Preventable mortality									
P-13a	Preventable mortality, men (per 100 000 population, age-adjusted)	●	243.1	2020	-	200.9	313.3	292.7	Statbel, cause of deaths database
			243.8	2020				Eurostat	210.6 265.7
P-13b	Preventable mortality, women (per 100 000 population, age-adjusted)	●	113.8	2020	-	96.0	144.6	127.3	Statbel, cause of deaths database
			113.6	2020				Eurostat	87.6 101.6

Hoe krijgen we meer waar voor ons geld? Mijn persoonlijk klavertje-10.

- Gezondheid is meer dan gezondheidszorg
- Gezondheidszorg is meer dan genezen
- Gezondheidszorgdoelstellingen als kompas voor investering en hervorming
- Hervormen van de zorgorganisatie en -financiering van de tweede en eerste lijn om overcapaciteit, inefficiëntie en fragmentatie aan te pakken
- Digitalisering versnellen en als 'nieuwe normaal'
- Een flexibele gezondheidsberoepenwetgeving
- Doelmatigheid verhogen van de zorgverstrekking
- Gezondheidseconomische logica bij nieuwe én bestaande financiering en terugbetaling
- Aanpak van misbruik en fraude
- Rol en verantwoordelijkheid van de patiënt

Meer weten over het RIZIV en zijn strategie?

60 jaar RIZIV,
Onze bakens voor de
toekomst

Mei 2024

